

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Kunowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto i gminę, w której zamieszkuje 9 815 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Lech Łodej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został powołany Uchwałą Nr XVII/57/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Kunowie z dnia 28 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej „Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie”.

Ośrodek posiada własny REGON 290372550 i NIP 661-16-58-163.

Kierownikiem Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie jest Pani Joanna Potrzeszcz.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr LXXVI.435.2018 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 6 września 2018 roku w sprawie uchwalenia statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie;
- 2) Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Nr 185.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Kunów z dnia 11 października 2018 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie;
- 3) Uchwałę Nr XLVIII/335/2014 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie uchwalenia „Programu osłonowego na lata 2014 - 2020 dla Miasta i Gminy Kunów” realizowanego na podstawie wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 2020 w zakresie dożywiania. Zmiany do Programu wprowadzono Uchwałą Nr LII/359/20147 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 24 kwietnia 2014 roku;
- 4) Uchwałę Nr XLVIII/336/2014 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

- 5) Uchwałę Nr XLV/311/2013 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 24 października 2013 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tych opłat, jak również trybu ich pobierania;
- 6) Uchwałę Nr LXIII.366.2018 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 25 stycznia 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym;
- 7) Uchwałę Nr XXIV/138/2016 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 25 lutego 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Kunów na lata 2016-2023;
- 8) Zarządzenie Nr 148/08 Burmistrza Miasta i Gminy w Kunowie z dnia 26 listopada 2008 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych;
- 9) Upoważnienie Nr Or.U.9.2016 Burmistrza Miasta i Gminy w Kunowie z dnia 11 maja 2016 roku dla pracownika socjalnego Pani Barbary Sławskiej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy oraz do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatku mieszkaniowego;
- 10) Upoważnienie Nr Or.U.10.2016 Burmistrza Miasta i Gminy w Kunowie z dnia 11 maja 2016 roku dla pracownika socjalnego Pani Justyny Dwojak do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 689/2018 z dnia 16 października 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłą Niziołek;

2. Katarzyna Wach - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 690/2018 z dnia 16 października 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłą Niziołek;
3. Barbara Nowak - kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 701/2018 z dnia 17 października 2018 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Bogumiłą Niziołek

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kunowie* pod poz. Nr 9.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 17 – 19 października 2018 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz.1508).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Warszawskiej 45 b, tel. 041 261 31 74 w 52. Zajmuje osiem pomieszczeń usytuowanych na pierwszym piętrze, wyposażonych w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. W jednym pokoju pracuje pięciu pracowników socjalnych, co znacznie utrudnia pracę pracowników oraz pozbawia klientów możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Warunki lokalowe nie są dobre, bowiem brakuje pomieszczenia na indywidualne rozmowy z klientami. (Załącznik nr 1 – protokół oględzin siedziby MGOPS w Kunowie).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest gotówką w Kasie Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie lub przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia była kadra zatrudniona w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kunowie w obszarze pomocy społecznej na dzień kontroli zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy było 6 pracowników, tj. kierownik oraz 5 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- **miernik: liczba mieszkańców gminy/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w MGOPS = $9\,815/5 = 1\,963$ osób.**

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 963 mieszkańców, a w jednostce jest zatrudnionych nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018r. 1508).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS (Zał. Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w 2018 roku do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **105 osób, w tym 81 samotnych**. Koszt dotychczas udzielonej pomocy wyniósł **397 288 zł**. W roku 2018 Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 76 osób.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

MGOPS.SPŚ.5100.000047.06.2017;	MGOPS.SPŚ.5100.000010.02.2018;
MGOPS.SPŚ.5100.000047.61.2018;	MGOPS.SPŚ.5100.000064.07.2018;
MGOPS.SPŚ.5100.000064.07.2018;	MGOPS.SPŚ.5100.000065.07.2018;
MGOPS.SPŚ.5100.000105.12.2017;	MGOPS.SPŚ.5100.000084.09.2018;
MGOPS.SPŚ.5100.000077.08.2018;	MGOPS.SPŚ.5100.000047.06.2017.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano również upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane. Natomiast miejsce i datę wypłaty zasiłku wpisywano pod pouczeniem decyzji.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki stałe, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W październiku 2018 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i wydano decyzje zmieniające.

Decyzje o przyznaniu pomocy przekazywane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub odbierane były osobiście przez osoby zainteresowane.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2018 pomocą okresową objęto **99 osób** na łączną kwotę **131 584 zł w tym dotacja 130 000 zł i środki własne 1 548 zł**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 84 osoby. Wysokość wypłacanych zasiłków była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

MGOPS.SPŚ.5101.000163.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5101.000128.06.2018;
MGOPS.SPŚ.5101.000056.03.2018;	MGOPS.SPŚ.5101.000006.02.2018;
MGOPS.SPŚ.5101.000119.05.2018;	MGOPS.SPŚ.5101.000150.09.2018;
MGOPS.SPŚ.5101.000153.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5101.000146.08.2018;
MGOPS.SPŚ.5101.000051.02.2018;	MGOPS.SPŚ.5101.000147.08.2018.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przytoczone zostały z datą ich wydania oraz aktualnymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki została udzielona, powodzie przyznania wsparcia oraz o miejscu i terminie realizacji świadczenia. W miejscu tym informowano stronę, że wypłata nastąpi gotówką w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Kunowie lub przelewem na konto do ostatniego dnia miesiąca.

Ze skontrolowanych akt wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się m.in.: zaświadczenia o aktualnych dochodach, zaświadczenia z PUP, z Urzędu Gminy, oświadczenia klientów.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2018 pomocą w tym zakresie

Wniosek
12/1

[Signature]

objęto ogółem **553 osoby**. Całkowity koszt Programu za III kwartały 2018 roku wyniósł **217 933 zł**, w tym dotacja **200 000 zł** i środki własne **17 933 zł**. Pomoc w formie posiłków otrzymało **ogółem 216 osób**, w tym 55 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej i 161 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. W 2018 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **176 osób** ze 169 rodzin na kwotę 121 950 zł.

Dożywianie prowadzone w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Kunów:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów	Koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kunowie, ul. Szkolna 1	56	3,50 zł	jedno danie gorące
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kunowie, Fabryczna 1	23	4,50 zł	pełny obiad
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Janiku	20	3,50 zł	pełny obiad
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Dołach Biskupich	8	7,00 zł	pełny obiad
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wymysłowie	10	7,00 zł	pełny obiad
6.	Szkoła Podstawowa w Nietulisku Dużym	18	7,00 zł	pełny obiad
7.	Oddział Przedszkolny w Janiku	5	3,50 zł	pełny obiad
8.	Oddział Przedszkolny w Nietulisku Dużym	11	9,00 zł	pełny obiad
9.	Oddział Przedszkolny w Wymysłowie	12	9,00 zł	pełny obiad
10.	Przedszkole w Kunowie	28	do VI – 5,50 zł od IX – 6,00 zł	pełny obiad
11.	Oddział Przedszkolny w Dołach Biskupich	6	9,00 zł	pełny obiad
	Razem	197		

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie opłaca posiłki dla 19 dzieci, które uczęszczają do szkół poza terenem gminy.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Miasta i Gminy Kunów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

MGOPS.SPŚ.5113.D.000504.07.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000420.06.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000332.05.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000682.09.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000564.08.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000487.07.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000654.08.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000639.09.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000622.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000483.07.2018

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

MGOPS.SPŚ.5113.D.000745.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000098.01.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000751.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000064.01.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000767.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000062.01.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000020.01.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.000651.09.2018;
MGOPS.SPŚ.5113.D.000601.09.2018;	MGOPS.SPŚ.5113.D.00058.01.2018.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno –bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem i datą wydania. W podstawie prawnej decyzji, u osób, u których dochód wynosił powyżej 100 % do 150 % ustawowego kryterium dochodowego przytoczono także Uchwałę Nr XLVIII/336/2014 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. W podstawie prawnej decyzji przywołano również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, dzienny koszt posiłku, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu oraz realizatora. W zasiłkach celowych w miejscu tym wpisywano kwotę zasiłku, miesiąc, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób realizacji.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Decyzje, których termin realizacji był przed terminem ich uprawomocnienia posiadały rygor natychmiastowej wykonalności, który nadany został poprzez przywołanie w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., informowanie strony o tym fakcie w sentencji decyzji, w uzasadnieniu zastosowanie zapisu, że decyzji nadano decyzji rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Kunowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał. Zgodnie z art. 41 ust.1 cytowanej wyżej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika MGOPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2018 do dnia kontroli udzieliła **116 osobom** zasiłków celowych i **31 osobom** specjalnych zasiłków celowych.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłki celowe:

MGOPS.SPŚ.5102.000037.02.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000031.02.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000195.05.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000138.03.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000111.02.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000079.02.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000245.09.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000224.07.2018;

MGOPS.SPŚ.5100.000064.07.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000224.07.2018.

Specjalne zasiłki celowe:

MGOPS.SPŚ.5102.000119.02.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000149.03.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000261.09.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000241.08.2018;.

MGOPS.SPŚ.5102.000187.05.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000255.09.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000199.06.2018;

MGOPS.SPŚ.5102.000229.08.2018.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: odcinki rent lub emerytur, zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia za pracę, zaświadczenia o wysokości pobieranych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, karty leczenia szpitalnego, decyzje ZUS, KRUS, faktury za zakup leków lub opału i oświadczenia klientów.

Pomoc w formie zasiłków celowych, w tym specjalnych przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z datą wydania oraz aktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji przywołano również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy.

Pomoc przyznano prawidłowo - od miesiąca złożenia wniosku - zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W sentencji sprawdzonych decyzji odnotowano cel, kwotę zasiłku oraz miejsce i termin realizacji świadczenia.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, których termin realizacji przypadał przed dniem ich uprawomocnienia nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

K. Kłosiński

[Signature]

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie w okresie objętym kontrolą realizował usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr XLV/311/2013 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 24 października 2013 roku określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.

Usługi świadczone są przez 6 opiekunek domowych, w tym: 4 opiekunki (3 ½ etatu) zatrudnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej na umowę o pracę oraz 2 - zatrudnione na umowę zlecenie.

W kontrolowanym okresie usługi opiekuńcze wykonywane były u 21 osób.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

MGOPS.Suo.5122.42.2018; MGOPS.Suo.5122.21.2018; MGOPS.Suo.5122.39.2018;
MGOPS.Suo.5122.40.2018; MGOPS.Suo.5122.31.2018; MGOPS.Suo.5122.34.2018;
MGOPS.Suo.5122.26.2018; MGOPS.Suo.5122.36.2018; MGOPS.Suo.5122.11.2018.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych przywołano prawidłowe artykuły z ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej - wymienione akty prawne widniały w podstawie prawnej z datą wydania oraz aktualnym publikatorem. Przywołano również Uchwałę Nr XLV/311/2013 Rady Miejskiej w Kunowie z dnia 24 października 2013 roku dotyczącą usług opiekuńczych.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o: zakresie usług, okresie na jaki przyznano usługi, o ilości dni i godzin przyznanej pomocy, kto będzie wykonawcą usługi, o koszcie 1 godz., wysokości odpłatności za 1 godzinę oraz informowano zainteresowanych gdzie i kiedy należy wносить odpłatność.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kpa, informując o tym w postanowieniu, a w uzasadnieniu podając powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. Do dnia kontroli Ośrodek opłacał **26 mieszkańcom** gminy pobyt w dps.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m. in. na: udzielaniu klientom wskazówek, informacji i pomocy w rozwiązywaniu ich trudnych sytuacji życiowych, prowadzeniu rozmów wspierających i motywujących do zmiany trudnej sytuacji, monitorowaniu sytuacji w rodzinach z problemami, u osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, pobudzaniu aktywności społecznej i inspirowaniu do działań samopomocowych, motywowaniu do aktywnego poszukiwania pracy, rejestracji w PUP, motywowaniu do podjęcia leczenia u specjalisty, leczenia odwykowego, interwencji w sytuacjach kryzysowych, poradnictwie dotyczącym udzielania pomocy przez różnego rodzaju instytucje, współpracy z Urzędem Miasta i Gminy w Kunowie, z Policją, służbą zdrowia, sądami, kuratorami, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka wykorzystują kontrakt jako instrument pracy socjalnej, w 2018 roku do dnia kontroli pracownicy socjalni zawarli **48 kontraktów**. Kontrakty socjalne najczęściej dotyczyły poprawy sytuacji materialnej, życiowej poprzez znalezienie zatrudnienia, podwyższenia samooceny i poczucia własnej wartości, poszukiwania ofert pracy.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Zespół kontrolny nie wnosi uwag do dokumentów na podstawie, których działa Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie.

Warunki lokalowe MGOPS w Kunowie nie są dobre, bowiem brakuje pomieszczenia na indywidualne rozmowy z klientami, którzy nie mają możliwości przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. Ponadto w jednym pokoju pracuje pięciu pracowników socjalnych, co znacznie utrudnia ich pracę.

Kierownik i pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, w Ośrodku zatrudnionych jest 5 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy i na jednego pracownika przypada 1 963 mieszkańców.

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w MGOPS w Kunowie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego przyznawano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia lekarskie, oświadczenia klientów, faktury za zakupione lekarstwa, opał.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W postanowieniu decyzji na zasiłki stałe wpisywano wysokość świadczenia i okres, na jaki zostało ono przyznane. Natomiast miejsce i datę wypłaty zasiłku wpisywano pod pouczeniem decyzji. Zdaniem Zespołu kontrolnego informacje ważne z punktu widzenia klienta pomocy społecznej powinny znaleźć się w postanowieniu, jako głównym elemencie decyzji administracyjnej.

Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

Wszystkie sprawdzone decyzje (ze ściśle określonym dniem realizacji), których termin wypłaty świadczenia czy realizacji posiłku przypadał przed dniem uprawomocnienia

decyzji, nadany miały prawidłowo rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Miasta i Gminy Kunów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej, gdyż w 2018 roku pracownicy socjalni zawarli 48 kontraktów socjalnych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka. Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543 ze zm.).

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

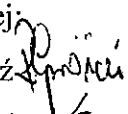
Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej MGOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

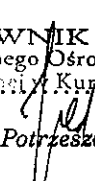
Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Katarzyna Wach
3. Barbara Nowak

Kielce, dnia grudnia 2018 r.

**MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ W KUNOWIE**
ul. Warszawska 45b, 27-415 Kunów
tel. (41) 261-31-74 wew. 52
NIP 661-16-58-163, REGON 290372550

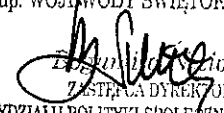
Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Kunowie

mgr Joanna Potrzebszcz

Data: 06.12.2018.

*Zapoznałam się z treścią
protokołu*

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Zastępca Dyrektora
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce